

Stärkt skydd för valhemligheten; Ju2018/00824/L6

Förslag till valnämndens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag till yttrande tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas till Justitiedepartementet i enlighet med kommunledningsförvaltningens förslag.

Ärende

Justitiedepartementets promemoria Stärkt skydd för valhemligheten, har remitterats till Linköpings kommun.

I syfte att ytterligare stärka skyddet för valhemligheten föreslår promemorian vissa ändringar i vallagen. Lagändringarna föreslås träda ikraft den 1 oktober 2018 och tillämpas första gången i samband med valet till europaparlamentet under 2019.

De ändringar som föreslås är dels förbättrat skydd mot insyn från andra väljare när väljaren tar sina valsedlar, dels förenklade möjligheter att personrösta på blanka och partimarkerade valsedlar.

Linköpings kommun tillstyrker förslaget avseende förbättrat skydd mot insyn från andra väljare. Utredningens förslag att förenkla möjligheterna att personrösta på blanka eller partimarkerade valsedlar lämnas utan invändning från kommunens sida.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse Stärkt skydd för valhemligheten; Ju2018/00824/L6
Yttrande

Bakgrund

Promemorian ”stärkt skydd för valhemligheten” (Ju2018/00824/L6) har remitterats till Linköpings kommun. Kommunens yttrande ska vara Justitiedepartementet tillhanda senast den 5 april 2018.

Förbättrat skydd mot insyn från andra väljare

Redan i samband med 2015 års vallagsutredning konstaterades att det framkommit invändningar mot det svenska valsystemet med anledning av att den plats i det röstmottagningsställe där valsedlarna finns utlagda, inte skyddas mot insyn. Linköpings kommun avslag förslaget att förstärka skyddet för valhemligheten genom att placera valsedlar innanför respektive valbås.

I nu aktuell promemoria föreslås istället att det i anslutning till ett röstmottagningsställe ska ordnas en avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut. Om en sådan plats inte kan anordnas i anslutning till röstmottagningsstället får den istället ordnas inne i lokalen.

Linköpings kommun ansåg redan i samband med det tidigare remissyttrandet att en möjlighet att förstärka skyddet för valhemligheten skulle vara att exempelvis placera ut skärmar vid valsedelställen i vallokalen.

I den mån det är möjligt att hantera valsedlarna i ett separat rum eller liknande, är det normalt sett lämpligt. Med tanke på svårigheterna att finna lämpliga vallokaler i vissa valdistrikt är det dock viktigt att det för de lokaler där sådan plats inte finns är tillräckligt att avskärma valsedlarna med skärmar.

Förenklade möjligheter att personrösta på blanka eller partimarkerade valsedlar

Utredningens förslag att förenkla möjligheterna att personrösta på blanka eller partimarkerade valsedlar lämnas utan invändning från kommunens sida. Personvalet är ett viktigt inslag i det svenska valsystemet. Förslaget i promemorian värnar om varje väljares möjlighet att personrösta vilket är angeläget. I promemorian beskrivs ett fall då lottning kan komma att aktualiseras. Det rör de fall då ett parti har flera listor och det inte går att avgöra vilken av ett partis listor en tillskriven kandidat ska tillgodoräknas. Detta får anses vara en sällsynt situation varför lottning får anses vara en tillfredsställande hantering.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget som rör en avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut, kommer att medföra ökade kostnader för genomförande av val, dels för inköp av material för avskärmning m.m., dels för behovet av fler röstmottagare vid varje kommande val. I promemorian har hänsyn tagits till dessa kostnadsökningar och föreslagit ökade anslag till kommunerna i och med detta.

Samråd

Förslaget till yttrande har tagits fram av juridikfunktionen i samråd med kommunledningsförvaltningens kansli.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Justitiedepartementet
Valnämnden